N:o 20. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Hötorget 6, 1 tr. upp öfv. gård. | Stockholm den 15 December 1888. | Pris: Helt år 5 kr., Lösn:r 25 öre. Bilagan I: 75 öre, och III à 50 öre | Årg. 8.

Victor Dahlgren.

Den sextonde sistlidne oktober firades här i hufvudstaden en mycket besökt och ytterst animerad fest. Det var en då blifven sextioåring som firades, och den hyllningen var helt osökt, ja nästan oafvislig, ty få har såsom han offentligen från vår Kgl. operas scen, privat i en mängd sällskap och umgängeskretsar spridt glädje och munterhet omkring sig, få kunnat berömma sig af en så lång och trägen verksamhet i konstens tjenst, som han. Men att *Victor Dahlgren* redan hunnit sextiotalet, det kan man väl knappast tro, då man ser honom och den bild som här återgifver honom efter en för kort tid sedan tagen fotografi. Gåtans lösning är att söka i en kraftig natur och i personliga egenskaper, som göra honom lika aktad som omtyckt. Liksom till trots för de sextio och för att visa det den gamla operasångaren ännu ej var utsjungen trädde han straxt efter inträdet i sitt nya decennium upp på scenen i den stadsdel, der han i långliga tider haft sitt hem, och gjorde der lycka ånyo i en af sina gamla glansroler. Beviset var dock öfverflödigt, ifall någon trott att det åsyftats, ty ännu för ett halft år sedan, under detta års första speltermin på Kgl. Stora teatern, tillhörde Victor Dahlgren densamma och man hade då tillfälle att höra och se honom i några af hans bästa roller, såsom Pelle Jonson Krycka i »Målaren och Modellerna», som Donathan i »Nürnbergerdockan», Hortensius i »Regementets dotter», blåsbälgsflickaren Flöjt i »Midsommarnattsdrömmen», Pifear i »Konung för en dag», allt gamla roliga bekantskaper, hvartill äfven kom en ny roll nämligen Hofmästarens i »Hårdt emot hårdt».

Då solen gick ned öfver »Storans» sista dag gick Dahlgren att hvila på de lagrar han förvärfvat och dessa voro sannerligen icke ringa, så anlitad och användbar som han varit vid operascenen, der han alltid stod tillreds äfven om det gälde att lemna kören en god förstärkning. Utan att vilja anställa någon jemförelse mellan förr och nu å denna scen kan man väl våga det påståendet, att det skede, under hvilket Dahlgren der verkat varit i mångt och mycket lugnare och lyckligare än det som kgl. Operan sedan gått till möte. Det föll då icke folkrepresentationen in att betrakta tredje Gustafs nationalopera såsom ett dödsbo till afyttrande åt den mestbjudande, och den komiska operan — hvari just Dahlgren hade sin styrka och gjorde sig så populär — i huru stor gunst stod ej denna då till operapubliken och hvilka goda krafter stodo ej då i hennes tjenst: en Mina Gelhaar, Charlotte Strandberg, Arnoldson, Willman och äfven Arlberg och Behrens, Sandström, Lundberg och vår oförliknelige buffo Carl Johan Uddman; och den truppen förstärktes sedan med Robert Ohlsson och Pelle Janzon. Vi förbigå en senare tid, under hvilken Dahlgren qvarstod som en veteran bland de nämnda kamraternas efterträdare och vända i stället blicken tillbaka till hans yngre dagar. I minnet klingar då ännu för vårt öra hans vackra tenor och vi se honom som David i »Alphyddan», Tonio i »Regementets dotter», Nemorino i »Kärleksdrycken», eller som den förskrämde Donathan vid sidan af sin förfärade pappa — Cornelius-Uddman i »Nürnbergerdockan», som den oöfverträffliga »Smaoländin-

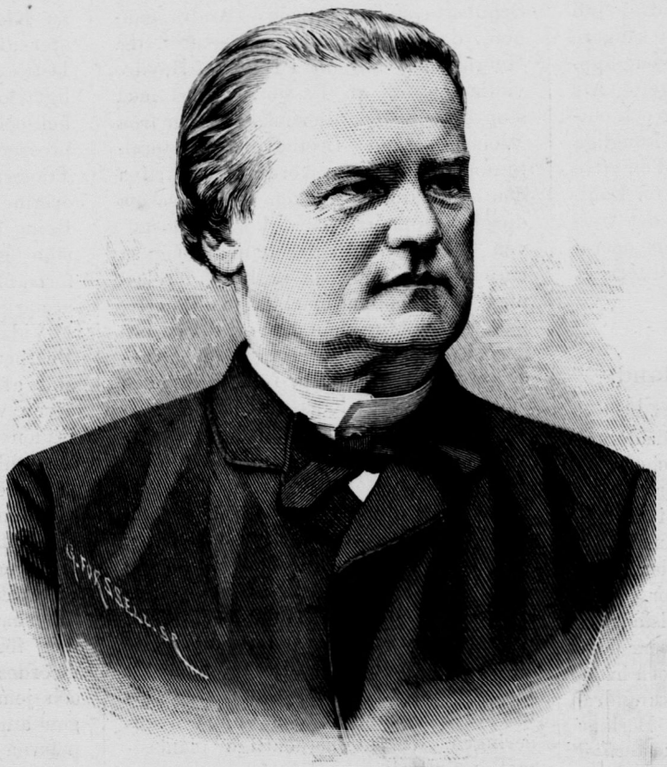

Victor Dahlgren.

gen» Pelle Jonson Krycka eller Paris i »Sköna Helena», Roger i »Muraren», Spinker i »Muntra fruarna» m. fl. komiska roller, der hans naturliga vis comica gjorde sig ypperligt gällande. Men äfven för allvarliga roler togs hans vackra tenor i anspråk. Vi hafva sålunda hört honom som Don Ottavio i »Don Juan», Max i »Friskytten», Oberon i Webers opera, Tamino i »Trollflöjten» och i Florestans mycket fordrande parti i »Fidelio.»

Att här uppräkna alla de roler Dahlgren utfört — de utgöra ej mindre än 170 à 180 stycken — dertill sakna vi utrymme, men vi kunna till de ofvan uppräknade äfven lägga Aignelet i »Advokaten Pathelin», Peter Ivanow i »Czar och timmerman», Lorentzo i »Fra diavalo», Belmonte i »Enleveringen», Lyonel i »Martha», Raimbaud i »Robert», Sylvain i »Villars dragoner», Dickson i »Hvita frun», Rafael i »Hälften hvar», Jonas i »Profeten», Antonio i »Vattendragaren», Erik i »Den flygande Holländaren» etc. etc. Senast har han på Södra teatern spelat drängen Fargeau i Hallströms »Mjölnarvargen», en af de roligaste roller han utfört på operascenen*.

Anders Victor Dahlgren, son af slagtarmästaren Petter Dahlgren och hans maka Charlotta Eriksson föddes i Stockholm den 16 oktober 1828 och kom in som elev vid baletten 1 juli 1844, der han blef figurant 1852. Samma år öfverflyttade han som elev till sångscenen och debuterade som Pelle Jonsson Krycka den 14 jan. 1853, samt vidare som Daniel i »Alphyddan» d. 6 maj samma år och blef d. 1 juli 1854, anställd som aktör och sångare vid Kgl. teatern, der han sedan uppträdt öfver fyra tusen gånger. Att förtjensten af en så långvarig och outtröttlig tjenstgöring vid den kungliga operan skulle blifva lönad med en yttre utmärkelse är naturlig nog; Victor Dahlgren fick äfven år 1883, på det trettionde året efter sin debut som operasångare, emottaga medaljen »litteris et artibus».

Musikbref från Tyskland.

Leipzig d. 24 nov. 1888.

Under de tvenne sista månaderna, då jag först vistats i Berlin och sedermera i Leipzig, der jag för närvarande uppehåller mig, har jag varit i tillfälle att i någon mån följa med musikföreteelserna å dessa båda ställen, der musiksäsongen nu är i fullt flor. Under oktober månad, då jag vistades i Berlin, besökte jag de flesta aftnar dels Filharmonia, dels Konserthaus och hade således godt tillfälle att med hvarandra jemföra orkestrarne vid dessa Berlins förnämsta musiksalonger. Orkestern i Konserthaus består af 75 medlemmar (12 1:sta violiner), dugtiga musici allesamman. Orkestern derstädes spelade dock ej med samma kläm, samma goda nyansering som under Bilses regime, — ehuru jag ej dermed vill påstå att Bilse såsom orkesteranförare var fullt mönstergill, — det fattades honom nemligen i viss mån ett något, nemligen den fina estetiska uppfattningen som först ger fullt lif åt en tonskapelse. Bilse var dock oöfverträfflig i förmågan att hålla sin orkester vaken och fullkomligt disciplinerad. Orchestern i »Filharmonia», till någon del bestående af medlemmar från Bilses forna kapell utgöres af omkring 50 medlemmar och anföres af direktör Kogel med mycken smak och finess samt god uppfattning och eger ett afgjordt företräde framför kapellet i Konserthaus. Under de aftnar jag tillbragte å båda nämnde ställen fick man naturligtvis till bästa både klassisk och modern musik. Wagner och Liszt hade brorslotten å programmerna. Den förre var representerad genom 20 nummer, Liszt genom 15. Beethoven 10, Weber 6, Mendelssohn 6. Haydn 4, Rossini 4, Mozart 3, Svendsen 2, (Opus 1. D-durs Sinfonie samt Carneval i Paris), Volkman 1, Brahms 1. En förtjusande serenad för stråkorkester af Volkman gafs en afton i Filharmonia och en annan afton en intagande menuett af Boccherini för dito. Verkliga högtidstunder njöt jag i Filharmonia vid tvenne tillfällen då Bülow gästade Berlin och anförde orkestern derstädes. Första gången gafs bland annat ouverturen till Leonora, (jag tror n:o 1) af Beethoven samt Schuberts stora Sinfonie. Andra gången, d. 29 okt., gafs ouverturen till Hebriderna, Sinfonie i B-dur af Haydn, violin-konsert af Lassen, utförd med stor bravur af konsertmästar Halir från Weimar, samt Beethovens Pastoral-Sinfonie. Jag har ej ord att beskrifva den fulländning hvilken Bülow såsom dirigent uppnått. Med kommandostafven i sin hand håller han att jag så må uttrycka mig en praktisk föreläsning om konstens innersta hemligheter, på samma gång han har orkestern under sitt oinskränkta herravälde, gifvande akt på den minsta rörelse af hans hand, på hvarje hans min. Utan tvifvel är han nutidens förnämste orkesterdirigent.

Den 25 oktober gaf Joachimqvartetten qvartettabend i Singakademien. De spelande voro professorerna Joachim, de Ahna, Wirth (viola) och Hausmann (cello). De qvartetter som utfördes voro qvartett i C-dur op. 71, n:r 1 af Haydn, qvartett i Ess-dur af Mozart samt qvartett i A-moll af Beethoven (op. 132), komponerad efter en sjukdom. — Det utmärkta samspelet, den finfina nyanseringen, det utomordentliga pianissimot, m. fl. sköna saker får man sannolikt aldrig i så hög grad njuta af som när man hör Joachimsqvartetten spela.

I Singakademie gafs, äfvenledes under oktober, en Bach-konsert af blandad kör med orkester, bland annat psalmen »Vår Gud är oss en väldig borg». Körerna utfördes korrekt och jemnt, men efter mitt förmenande utan vederbörlig högre lyftning. Våra blandade körer i Stockholm klinga bättre än hvad, åtminstone denna afton, här var fallet. I början af oktober invigdes den nya Filharmoniasalen med en festkonsert. Salen hvilken rymmer omkring 2,500 personer är praktfull samt omkring dubbelt så stor som Berns' Nya salong. Ett par operakonserter, hvilka jag ej kom att besöka, gåfvos i Berlin under min dervaro. På den andra af dem gafs, bland annat, en Sinfonie af Bargiel, af kritiken erkänd såsom väl och med rutin gjord, men saknande originalitet. Nästa måndag, d. 26 nov. gifves åter en Bülow-konsert i Berlin hvarvid professor Joachim kommer att utföra en af honom komp. Violin-konsert (n:r 3).

Då jag nu slutligen tillägger att Niebelungen-Ring under december kommer att uppföras i Berlin i tvenne omgångar, hvardera beräknad till fyra dagar, har jag berättat hvad jag f. n. har att säga om musiklifvet i Berlin.

Under denna månad, då jag vistats här i Leipzig, har jag varit i tillfälle att afhöra tvenne stora Gewandhauskonserter samt en qvartettabend i Gewandhauses mindre sal. Torsdagen d. 8 d:s gafs säsongens 6:e Gewandhauskonsert. Programmet innehöll, bland annat, Ouverturen till Manfred af R. Schumann, Trauermusik aus der Musik zu Kleins »Zenobia» für Streichorchester af Carl Reinecke (första gången). Detta sednare nummer var ett mästerligt komponeradt arbete af stor skönhet och bedömmes äfven så af musikpressen, ehuru det anses att Reineckes Trauermarsch ur samma opus är mera originell. Hvad som emellertid brister Reinecke i originalitet ersättes i viss mån genom den nobla stilen och det förträffliga arbetet samt särskildt den utmärkta behandlingen af orkestern.

Vidare utfördes Sinfonia Eroica af Beethoven. Gewandhausorchestern består af omkring 80 personer, tjenstgör äfven vid Neues Teater och aflönas af staden Leipzig. Hvad jag förut sagt om Bülowkonserterna, gäller äfven här, ehuru eminentare krafter här naturligtvis finnas att tillgå. Heder åt Leipzig som aflönar en sådan artistcorps — man märkte genast att man öfverallt hade att göra med artister af hög rang. Så som Eroican här gafs har jag aldrig förr hört den gifvas. Isynnerhet utfördes Scherzot med fulländad finhet och jemnhet. Om jag skulle våga någon anmärkning, vore det den, att trumpeterna i Sinfoniens första och sista satser voro för starka.

Om Reinecke vill jag endast säga att han visserligen ej är en Bülow, men likväl en ganska respektabel or-

* Genom misstag uppgafs i förra numret att pjesen gafs å n. v. dramatiska teatern.

kesterdirigent. — Torsdagen d. 15 d:s gafs Schöpfung af Haydn. Solisterna voro hrr Shelper vid härvarande Neues Theater, kammarsångaren Vogel från München samt Kgl. Bayerska Hofoperasångerskan Emelie Herzog. Samtliga skötte sina partier väl, isynnerhet ut. märkte sig fr. Herzog för skön stämma och ädelt föredrag.

I härvarande Alberthalle des Krystallpalastes, en stor sal i cirkusstil, rymmande omkring 5,000 personer, gafs för nästan fullt hus en välgörenhetskonsert d. 12 d:s. Bland annat utfördes af Gewandhausorchestern ouverturen till Mendelssohns Ruy-Blas med mycken schwung samt L'arlesienne af Bizet.

Af Paulinerchören, tillsammans med Gew.orchestern, gafs Landkjending, af Grieg. Uppfattningen af denna chör skiljde sig från vår; vi sjunga den med mera pondus — Paulinerna deremot i raskare tempo än hvad man hos oss är van att höra. Jag håller mera på vårt sätt, — ehuru jag med nöje gör Paulinerchören min komplimang. Vidare utförde Paulinerchören ensam tvenne qvartetter, »auf der Wanderung» af Dürrner samt Ritornelle af Schumann. Den förra utfördes med vederbörlig, förtjusande friskhet, den sednare, som var mycket ömtålig och svårsjungen, med mycken finhet. Chören leddes utmärkt af professor Ph. D. Kretzschmar, en älskvärd personlighet med hvilken jag haft det nöjet att göra bekantskap. Programmet som ytterligare innehöll åtskilliga nummer, var både rikhaltigt och omvexlande. Den 11:e d:s gafs säsongens 3:dje kammarmusikkonsert. Tre nummer utfördes: en qvartett (Ess-moll) af Tschaikowsky, intressant och delvis t. ex. i dess Andante funebre, effektrikt skön. Kompositionen är för öfrigt tillräckligt bredt anlagd för att passa till Sinfonie bättre än till qvartett. Vidare Mendelssohns D-mollstrio för piano, violin och cello, samt slutligen Beethovens herrliga qvartett op. 59 n:o 8, c-dur. De utförande voro fru Stern (pianist) samt herrar Brodsky, Becker, Novacek (viol) och J. Klengel (cello), alla artister af hög rang. Klengel anses som en af Tysklands förnämsta violoncellister. En god idé är bruket härstädes att tillhandahålla de konsertbesökande små partituruppplagor af de qvartetter, som under aftonen gifvas — dessa säljas för 40—60 pfennig stycket.

Såsom bevis på det storartade, bland oss okända, musiklifvet härstädes må anföras, att här i Leipzig finnas 13 sångföreningar för blandad chör, och 37 eller 38 för manschör. Flertalet af dessa gifva konserter, med eller utan orkester. Af sångföreningarna för manschör intaga Paulinerchören, Arion, samt Lärarnes Sångförening utmärkta rum — den sistnämda föreningen berömmes för sitt förträffliga utförande af klassiska saker.

Riedelska Sångföreningen (anföres af professor Kretzschmar), den måhända utmärktaste i hela Tyskland, gaf i går, till minne af sin stiftare, prof. Carl Riedel konsert i härvarande Peterskyrka, hvarvid utfördes: Kantat af Bach, »Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit», Trauermarsch till minne af Riedel, komp. af W. Stade, hofkapellm. i Altenburg, samt Deutsches Requiem af Brahms. Sångföreningen häfdade på ett utmärkt sätt sitt namn och sitt rykte, likasom Gewandhausorchestern äfvenledes mäktigt bidrog att illustrera aftonen.

På Neues Theater har jag varit 3 gånger. Den första gången gafs »Euryanthe.» Fru Moran-Olden utförde Eglantines rol, hr Schelper Lysiarto och fr. Andriesen titelrollen. Fru Moran-Olden var dagens hjeltinna — särskildt derföre att hon den aftonen tog afsked af Leipzigerpubliken på en tid, för att gastera i Amerika. Onsdagen d. 21 d:s gafs Fra Diavolo, titelrolen utfördes af hr Lederer sannt konstnärligt i både sång och spel. Han var i sanning en intagande röfvare. Särskildt hade man tillfälle att beundra hans intagande utmärkt skolade, höga tenorstämma i serenaden, 2:dra akten. Vid båda dessa representationer hade man tillfälle att beundra kapellets utomordentliga förmåga att underordna sig solosången utan att derföre åsidosätta de effekter och skönheter som partituret fordrar och bjuder på. Den förträffliga nyanseringen, det förträffliga crescendot och decrescendot sätta lif i det hela och vidmakthålla intresset. Nikisch är en utmärkt orkesteranförare, af mången önskad såsom dirigent vid de stora Gewandhauskonserterna.

Tvenne norrmän, kompositörerna Sinding och Borgström äro för närvarande bosatte här, likaledes fyra norska damer, elever vid Konservatorium men, mig veterligen, inga svenskar musikstuderande. Sinding och Borgström hålla på att komponera hvar sin Sinfonie — Sinding har dessutom komponerat en qvintett för stränginstrumenter, som han väntar få uppförd å Gewandhaus d. 12 nästk. januari, — och härmed farväl för denna gång.

M.

Anmälan.

Svensk Musiktidning *närmar sig sin tionde årgång då vi nu få anmäla hennes fortsatta utgifvande under nästa år. Så länge har ännu ingen musiktidning hos oss existerat; oaktadt föregående sådana rekommenderat sig med utgifvarenamn sådana som Norman, Rubenson o. a. Emellertid har Sv. Musiktidnings fortsatta utgifvande endast gjorts möjlig genom uppoffringar å utgifvarens sida utan motsvarande ersättning genom tillräcklig prenumeration; men med stöd af de välvilliga omdömen om tidningen, som privat och offentligen i tidningspressen uttalats, samt i medvetande om att vi söka lemna våra prenumeranter möjligast bästa valuta, våga vi hysa och framställa den förhoppningen att ökad prenumeration under nästa år måtte betrygga tidningens fortvaro och möjliggöra hennes ytterligare förkofran. Vi hoppas äfven röna välvillig medverkan härtill af våra resp. förut varande prenumeranter, hvilka vi nu hembära vårt tack för detta år och hoppas få behålla. Genom att de, som intressera sig för upprätthållande af detta fackorgan, äfven godhetsfullt söka intressera andra för detsamma kan det ha att vänta större framgång. En populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter och biografier öfver in- och utländska tonkonstnärer, redogörelser för musikpressen, följetonger, samlade notiser om hvad som tilldrager sig i musikverlden (mer än de sällan bevarade dagliga tidningarne kunna skänka) är hvad vår musiktidning erbjuder åt det musikaliska hemmet, som intresserar sig för icke blott musikidkande utan äfven musikalisk bildning. Tidningens ringa pris, särdeles som facktidning betraktad, borde ock medgifva hennes ökade spridning i de musikaliska hemmen.*

Svensk Musiktidning *kommer år 1889 att utgifvas som förut 2 ggr i månaden, utom Juli—Aug., hufvudsakligen efter samma plan som förut med* ***populärt och omvexlande innehåll, porträtter, notillustrationer*** *och* ***musikbilaga,*** *till ett pris af 5 kronor pr. år. Musikbilagan, som kommer att innehålla valda, lätt utförbara* ***piano- och sångkompositioner*** *af företrädesvis* ***svenska*** *tonsättare, utgifves såsom förut i ett format liknande de Peterska oktaveditionerna, så att vikning af noterna ej vid sändning kommer i fråga. För nästa års bilaga utlofvas bättre papper och tryck än i detta års och kommer den bl. a. att innehålla* ***en förut icke utgifven sång af Aug. Söderman,*** *hvilken, nu förkommen, efter mer än trettio år ur minnet uppteckenats af Fritz Arlberg.*

På tidningen prenumereras här å ***Expeditionen, Olofsgatan 1***

(Hötorget 6) öfver gården 1 tr. upp, i ***bok- och musikhandeln*** *samt å tidningskontoren; för landsorten* ***helst å posten.*** *—* ***Presentkort*** *å tidningen finnas i bok- och musikhandeln samt på Expeditionen.*

Vördsamt anhålles att ***prenumeration*** *måtte verkställas* ***så snart som möjligt;*** *vid* ***direkt prenumeration*** *hos* ***Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm,*** *sändes tidningen till prenumeranten kostnadsfritt genast den utkommit.*

Stockholm i Dec. 1888.

REDAKTIONEN.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag ha följande musikalier utkommit:

För piano-solo:

Carstensen, J. P.: *4 Bagateller.* Pris 1 krona.

Paderewski, I. J.: *Melodie*, op. 8 n:r 3. Pris 75; — *Menuet*, tillegn. M:me Essipoff-Leschetizky, op. 14 n:r 1. Pr. 1 krona.

Fexer, Bernh.: *Kungsträdgården*, Marsch, arrangem. för piano. Pris 75 öre.

För Piano, 4 händigt:

Söderman Aug.: *Inledning till skådespelet Marsk Stigs döttrar*, arrangem. af Erik Åkerberg. Pris 75 öre.

För violin och piano:

Dannström, I.: *Romans.* Pris 1 krona; — *Polska.* Pris 75 öre, tillegnade frk. Elin Lönnblad

Sjögren Em.: *Sånger*, transcription af Tor Aulin; 1:a Häftet (»O säg du enda kära!», »I Seraljens lustgård», »Det komma skall en sorgestund»); Pris kron. 1,50.

Solosång med piano:

Becker, Reinh.: »Hell dig väna vår!» (d—g.) Pris 1 krona.

Durand, Emile: *Sommarlek* (Promenade en Juin). Pris 1 krona (d—f).

Sillén, Josef af: »O kunde små blommorna spörja», Romans, tillegn. fru Alice Wallenberg (ciss-giss). Pris 75 öre.

På Abraham Lundquists förlag har ytterligare utkommit:

För piano-solo:

Smith, Sidney: *Souvenir de Spaa*, melodie de Servais, transcrite et variée. Op. 12. Pris kr. 1,50. — *Songes à la Forêts*, chanson sans paroles. Op. 26. Pris 1 kr. — *Cantilena*, op. 179. Pr. 1 krona — *La mer Calme*, deuxième Barcarolle: Op. 191. Pr. 1 krona:

Julklapp till den musikaliska ungdomen. 50 de nyaste operamelodier, danser, marscher m. m. i lätt bearbetning. Pr. 2 kr.

Cederberg, A. Hugo: »Lilla Risslan», Polka; 75 öre.

För piano 4 händer:

Waldteufel, Emil: *Immer oder Nimmer.* vals op. 156. Pr. kron. 1,50.

Sånger med piano:

Fahlstedt, Jenny: Tvenne sånger, »*La* Primevère» (»Gullvifvan»), »Jo jo.» Pr. 1 krona.

Kinberg, August: *Trauer-Marsch* för pianoforte, op. 10. (Wiesbaden, Gebrüder Wolff. — Distrib. gnm Julius Bagge, Stockholm). Pris 1 krona.

Bland pianomusiken röja Carstensens Bagateller, enkla och nätta stycken om en eller två sidor, den dugtige komponisten och hafva derför utsigt att spridas bland vänner till musik af värde. Paderewskis pianosaker höra också till musik af detta slag; de äro icke svåra att återgifva och utmärka sig för goda ideer, en frisk anda och vacker melodik. Ignaz Johann Paderewski är född i Podolien 1859; var 1878—83 pianoprofessor vid Konservatoriet i Warschau, sedan bosatt i Böhmen. Han är egentligen som komponist bekant genom sina pianosaker.

Af de två marscherna, som båda låta sig väl höras, är Fexers arrangement och försedd med en vignett, afbildande Kungsträdgården och folklifvet vid Blanchs kafé. I denna marsch vilja vi påpeka ett tryckfel på sid. 3 i 6:te takten, der det står ett b. i st. för återställningstecken framför ett f. i basen. — Hvarje arrangement af Aug. Södermans orkestersaker är välkommet, såsom ökande bekantskapen med den snillrike komponistens verk, så äfven det ofvannämnda, hvilket synes oss väl utfördt. Transskriptionerna för violin och piano lemna också tillfälle att på den instrumentala vägen tillgodogöra sig sångkompositioner af intresse. Sångerna, de ofvannämnda kunna alla tre anbefallas till bekantskap. Durands »Sommarlek» erinrar i stilen om komponistens populära sång »Comme à vingt ans». Sångernas omfång hafva vi i parentes angifvit, då vi erfarit att en sådan uppgift är för mången välkommen till lättnad vid val af för resp. röster passande sånger.

Sidney Smiths ofvan nämnda stycken äro hållna i den enkelt briljanta stilen, bekant genom hans här förut utgifna pianosaker; af dessa har Barcarollen det bästa musikaliska innehållet.

»Julklapp», som bär en vacker vignett med röda jultomtar, innehåller på 30 sidor 50 stycken; således de flesta helt små. Samlingen börjas med två psalmer (»Vår Gud är oss en väldig borg» och »Var helsad sköna morgonstund») och innehåller för öfrigt 14 folkvisor från olika länder, 10 bekanta stycken ur operor af Gluck, Mozart, Rossini, Nicolai, Wagner, Lortzing, Meyerbeer, Bellini, Auber, Donizetti (ur »Lucie» — genom tryckfel tillskrifven Auber) samt 6 stycken ur nyare här gifna operetter, stycken af Schumann, Mendelssohn, Gade, Weber, men endast ett af svensk komponist näml. Iv. Hallström, några marscher och till sist två valser och en polka. — Cederbergs polka är rätt liflig. Den kastning med täta oktavgrepp som här stundom förekommer anse vi dock i dansmusik opraktisk såsom onödigt besvärande. — Af Jenny Fahlstedts sånger är den första en vals, den andra i mazurkatakt, båda med enkelt dansmusikackompagnement. Valsen med alternativ koloratur synes beräknad för konsertföredrag.

Sorgmarschen af Aug. Kinberg — kompositör till den af oss förra året anmälda Victoriamarschen (4 händ.) — är skrifven efter kejsar Wilhelms död och har spelats här straxt derefter af Meissners orkester och sedan af orkestrar i Wiesbaden och Karlsbad. Den är hållen i enkel, värdig stil med ingalunda alldaglig harmonisering och utmärker sig synnerligast genom en melodiskt vacker trio.

Från Scenen och Konsertsalen.

Kgl. Operan. Dec. 1 Berlioz: *Faust*, konsert, af Musikfören. — 2 Weber: Oberon (Rezia: fru Östberg) — 3, 9 Wagner: *Lohengrin* (Ortrud fröken Wellander, som gäst; Elsa, kon. Henrik: frk Klemming, hr Nygren — 5 (Elsa, Henrik: frk Ek, hr Strömberg) — 7, 12 Boito: *Mefistofeles* (Margareta, Helena: fröken Oselio) — 8, 10, 13 Beethoven: *Fidelio*: Leonora, Marcellina: fru Östberg, frk Karlsohn; Florestan, Don Pizarro, Don Fernando, Rocco, Jacquino: hrr Strandberg, Nygren, Sellergren, Strömberg, Nilsson). Mellan akterna: Leonora-ouverturen n:o 3, c-dur — 14 Bizet: *Carmen* (fröken Oselio).

Vasa-Teatern. Dec. 1, 2. *Den nye Mikadon* — 4, 5, 8. *Pariserlif*, 2:a och 3:e akterna, *Kolhandlarne* — 6, 7, 9. Offenbach: *Den sköna Helena* — 13—16 Bazin: *Resan till Kina* (Fru Pompery, Marie, Berthe: fruar Bergström, Cederberg, Carlbeck; Henri de Kernoisan, Alidor de Rosenville, Pompery, Bonneteau: hrr Kloed, Gründer, Hirsch, Paulson).

Södra Teatern. Dec. 3, 5, 7, 9. Hallström: *Mjölnarvargen*, (Fargeau: hr Victor Dahlgren).

Vetenskaps-Akadem. Dec. 4. 2:a *Kammarmusiksoarén* af hrr Aulin, Sjöberg, Bergström. Carlsson 1) Haydn: Stråkqvartatt, n:o 36, Ess-dur; 2) Rubinstein: Qvintett op. 55, F-dur, för piano, flöjt, klarinett, horn, fagott; 3) Grieg: stråkqvartet, G-moll.

Adolf Fredriks kyrka. Dec. 4. Konsert af hr Helmer Strömberg (bitr. fru Edling, frkn. Karlsohn, Wellander; hrr Lundmark, Heintze, Bach, Åkerberg).

Katharina kyrka. Dec. 9. Konsert af Stockholms Almänna sångförening; dirig. hr Erik Åkerberg.

Fröken Oselio, som enligt de dagliga tidningarne skulle ha afrest härifrån omedelbart efter »sista» uppträdandet d. 30 nov., har ytterligare förlängt sitt gästspel, såsom här ofvan synes, och fortfarande åtnjutit samma framgång samt kommer att låta höra sig äfven i »Tannhäuser» och »Lohengrin». Beethovens »Fidelio» har nu efter sex års hvila gått öfver scenen med en på det hela ganska god rolbesättning och godt utförande. Fru Östberg skilde sig med mycken heder från det svåra hufvudpartiet i vokalt hänseende, om än den dramatiska framställningen icke var genomträngd af den värma och romantik, som förr fängslade oss i Signe Hebbes framställning af partiet. Herr Strandberg lyckades äfven rätt väl i sitt sångparti, och duetten mellan honom och fru Ö. i fängelset utfördes på ett förträffligt sätt. I sista akten

kunde den glädje, som den stackars fången bör känna öfver friheten och återföreningen med den uppoffrande makan, ha tagit sig ett lifligare uttryck. De öfriga rolinnehafvarne skötte sina partier tillfredsställande ehuru Pizzaros bofkaraktär kunde ha framstälts med mera kraft, och hr Nilsson föreföll något svag i sångpartiet. Den vackra sångkören fick en god framställning och orkestern vann rättvist erkännande för sin andel i framgången, särskildt för utförandet af den härliga c-durs-ouverturen. Fru Östberg hyllades med flere framropningar. »Fidelio» uppförförsta gången i Stockholm i den kände tonsättaren Bernh. Crusells öfversättning d. 14 april 1832 med denna rollbesättning: Leonora: Henriette Wideberg, Florestan: herr Sällström, Don Pizarro: hr N. W. Almlöf, Don Fernando: hr Fr. Kinmanson, Jaquino: hr Lindström, Rocco: hr Fahlgren, Marcellina: fru Lindström, f. Frösslind. Operan gafs till inpå nyåret 1833, då den nedlades och, eget nog, sedan hvilade ända till 1865, då hon upptogs med Signe Hebbe som Leonora och rönte så stor framgång, att hon under ett år upplefde en mängd representationer. År 1870 gafs operan till firande af komponistens 100-åriga födelsedag, då fru Jeannette Jacobsson uppträdde i Leonoras parti. »Fidelio» försvann derefter för en längre tid från repertoaren och gafs senast d. 17 dec. 1882 (27:de ggn) till förmån för hofkapellets pensionskassa. Fröken Wichmann sjöng då Leonora, herr Ödmann Florestan; de öfriga förnämsta rolerna innehade frk. Karlsohn, hrr Strömberg, Lundquist och Ohlsson. I Tyskland är »Fidelio» mycket populär och hade i Berlin, der den först gafs 1815, hunnit upp till 317 föreställningar år 1885.

Om än Beethovens enda opera i ett och annat bär ålderdomliga drag och prägel af sin tid, är dock från början till slut musiken i densamma med sin genialiska och härliga instrumentation och de sköna ouverturerna en så ädel konstnjutning, att operan aldrig borde uteslutas från repertoaren utan årligen någon gång återupptagas.

I fråga om kgl operans verksamhet för öfrigt under denna månad ha vi nu endast att påpeka reprisen af »Lohengrin», hvari hr Brun sjungit hufvudrolen på svenska och fröken Wellander som gäst utfört Ortruds parti, hvari hon nu såsom förut vunnit ganska stort bifall.

Andra qvartettsoarén gafs inför ett talrikt auditorium som icke sparade på ett välförtjent bifall, Efter den värdigt återgifna, enkla och sköna Haydnqvartetten fick man nöjet höra en förut här ej offentligt gifven komposition af Anton Rubinstein, utförd af hrr Östman (flöjt.), F. och A. Kjellberg (klarinett och fagott), Carlström (horn) samt hofkapellm. Henneberg, skötande pianopartiet. Stycket är anslående genom vacker melodibyggnad och instrumental klangverkan men rör sig något enformigt och är derföre litet tröttande. Utförandet var förträffigt, särskildt å pianistens sida. Griegs qvartett väckte åhörarnes synnerliga bifall. Den genialiska tonsättningen med sin fria form och för tonsättaren egendomliga prägel af norsk folkton intresserar i hög grad äfven der komponisten synes sjelfsvåldigt kokettera med denna egendomlighet; i den sköna romanzen njöt man obehindrat af den lyriska diktarens känslorika tonskapelse. Om öfriga, ofvan nämnda musiktillställningar, hafva vi ej haft tillfälle att taga kännedom.

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan. Efter »Den stumma», som nu är under inöfning, kommer att återupptagas Boïeldieus intagande och underhållande opera »Hvita frun» med fröken Ek och hr Lundmark i hufvudrollerna.

Kgl. Musikkonservatorium började d. 13 d:s sin offentliga uppvisning, hvilken fortsattes de båda efterföljande dagarne. Vi ega ej nu tillfälle att närmare redogöra för densamma.

Eugen d'Alberts konsertfärd hit, hvarom vi förut talat, har blifvit inställd tills vidare. Möjligen torde man dock längre fram i säsongen här få nöjet höra den verldsberömde pianisten.

Tyska klockspelet, hvars uppsättning kräft lång tid, lät d. 1 dec. första gången höra sina toner men undergår nu en sista afprofning innan det snart högtidligen inviges till regelbunden tjenstgöring.

Marie Wieck, den bekante pianisten och pianolärarinnan, som förr vistats här i hufvudstaden och meddelat lektioner, har återkommit hit.

I Guy Ropartz, en ung fransman, har för någon tid slagit sig ned här i Stockholm. Han är elev af pariskonservatoriet och Massenet samt har bl. a. komponerat en orkestersuite, »Scenes brétonnes», som torde uppföras å någon af operans symfonikonserter. Han är som skrifställare engagerad vid Paristidningen »La vie moderne» och har nyligen utgifvit en samling dikter, kallad »Adagiettos».

Isidor Dannström, den värderade sångläraren och tonsättaren, fylde d. 14 d:s 76 år, hyllad af en talrik vänkrets, som kunde lyckönska honom till en lifskraft och vigör, som vid hans ålder äro sällsynta.

Dur och Moll, illustrerad musikkalender utgifven af Frithiof Cronhamn, Kgl. Musik. akademiens bibliotekarie och sekreteraren vid Kgl. Operan, är en nyhet icke blott för julen, utan för vårt land och en ganska intressant sådan både till innehåll och utstyrsel. Permen prydes af en förgyld sånggenius inom en ram af noter, början till kända tonstycken af A. F. Lindblad, Norman, F. Berwald och Aug. Söderman, — en ganska sinnrik idé. Går man igenom den lilla boken möter man bilden af hofkapellm. Nordqvist och operahuset samt en mängd ypperliga miniatyrporträtter af svenska och äfven främmande konstnärer af betydelse för årets musiklif (såsom Mierzwinski, Berlioz, Reisenauer), och dessa bilder placerade såsom vignetter till månadskalendern som upptager märkliga musikkonstnärers födelse- eller dödsdagar och märkligare händelser inom vår musikverld. Kalendern är interfolierad för dagliga anteckningar. Ett alfabetiskt register hänvisar till månadskalenderns innehåll. Efter denna följer uppgift om K. musikal.-akademien och dess ledamöter, om Musikkonservatoriet och elevernas föredrag, K. Operan spelåret 1888—89, om svenska musiksällskap, Sveriges musiklärare, pensionsföreningar m. m. Boken afslutas med karakteristiker på vers öfver de förnämsta komponisterna af Oscar Fredrik samt andra skaldestycken af Wirsén, Sätherberg och Tammelin, uppgift om svenska musikpressen och musikliteraturen 1888, lektionsplan och K. Operans biljettpris; slutligen finner man i boken — en kupong med följande meddelande: »Mot aflemnandet af denna kupong eger innehafvaren att vid köp af tre (3) biljetter till Kgl. Operan erhålla tio (10) procents rabatt; till platser å 1:a och 3:e raderna tjugu (20) procents rabatt». — Skulle vi efter det hastiga genomseendet af kalendern ha någon anmärkning att göra, så vore det den, att till operans biljettpris äfven bort bifogas en plan öfver platserna i salongen, som just i en sådan kalender varit lämplig.

† ***Operasångaren Robert Ohlsson*** afled härstädes d. 13 dec. efter tre dagars sjukdom. Blodförgiftning, förorsakad af en rifven finne, vållade det oförmodade dödsfallet. Med honom förlorade K. Operan en mycket anlitad och användbar sångare, som länge tillhört denna konstanstalt, på samma gång som en allmänt omtyckt och aktad personlighet med honom gick ur tiden. Robert Ohlssons lefnadsfriska och vänliga väsen skall länge saknas i operasalongen och bland vänkretsen.

Han föddes d. 26 ~~juni~~ april 1841 i Täby socken i Upland, debuterade 1858 i Göteborg som Minnewart i Kauers opera »Donaufrun», blef 1 juli 1859 elev vid Kungl. teatern och der anställd som aktör och sångare 1861. Om Ohlssons omfattande konstnärsbana skola vi lemna ett närmare meddelande i ett af nästa årgångs första nummer, åtföljdt af hans porträtt.

Till den pristäflan »Sällskapet för svenska qvartettsångens befrämjande» utlyst ha vid inlemningstidens slut d.

1 dec, inkommit 19 kompositioner hvilka vi i nästa nummer skola uppräkna, för i dag saknande utrymme till detta meddelande.

Göteborg. Harmoniska Sällskapets första årskonsert egde rum å Nya realläroverkets sal d. 12 dec. med bitr. af en musikälskarinna och herr Oscar Evers samt under medverkan af Stora teaterns orkester, musici och amatörer. Konserten, under d:r Karl Valentins ledning, hade följande program: 1) *Mozart:* ur »Requiem» a) Dies iræ och Lacrymosa för kör o. ork. 2) *Ed. Lalo:* Aria ur »Le Roi d'Ys» (en musikälskarinna), 3) *Karl Valentin:* »Brudfärd» soli kör och ork.; 4) *Wagner:* »Charfreitagszauber» ur »Parsifal» (ork.) 5) *Gade:* Elverskud.

Lund. Akademiska musiksällskapet gaf d. 4 dec. konsert, utförande Mozarts G moll-symfoni och Schuberts ofullbordade symfoni i H-moll. Musiksällskapet C. C. firade här d. 8:de dec. sin 20-årsfest i Akadem. föreningens festsal, hvarvid utfördes orkestermusik, kör- och solosång, den senare af hrr Sal. Smith och operasångaren Simonsen från Köpenhamn. Hr Arvid Ödmann, som äfven lofvat biträda, hindrades derifrån af tjenstgöring i Köpenhamn.

Örebro. Den länge sväfvande teaterfrågan är nu löst sedan konsortiet för teaterqvarterets inköp och reglering samt teaterns iståndsättande fått sälja till staden en del jord behöflig för anläggande af en strandgata å qvarteret utefter Svartån.

Paris. De 4 föreställningar, vid hvilka Adelina Patti först uppträdde i »Romeo och Julia» å Stora Operan har beredt denna en inkomst af 100,000 frcs.

London. Den K. Musikföreningen firade d. 30 nov. sin 150-åriga tillvaro med en fest i Westminster Abbey, då Händels »Messias» utfördes, emedan H. under sin lifstid mycket intresserat sig för föreningen och bl. a. testamenterat den ett legat på 1000 Pd. st. Föreningen är nu så rik, att den årligen utdelar 3000 Pd. i understöd åt behöfvande musici.

Petersburg. *Sigrid Arnoldson* är engagerad vid Italienska operan härstädes, som nyligen börjat sin säsong.

Henrik Westberg, den bekante svenske tenorsångaren, har under senaste tiden uppträdt i Stettin med mycket bifall och der bl. a. utfört Taminos, Lyonels, och Fausts partier samt Ottavios i »Don Juan».

Leonard Labatt har gjort stor lycka i Amerika och berömmes af kritiken som »en artist af första rangen». Han deltager nu i en operaturné i Förenta staterna tillsammans med den berömda sångerskan Kellogg. I Boston blef han mycket firad som Manrico i »Trubaduren».

Filip Forstén gaf nyligen en konsert i Wien, i Bösendorfsalen och rönte lifligt bifall, särskildt för sitt föredrag af Kjerulfs visor och Södermans ballad »Kung Heimer och Aslög».

Dödsfall.

Ohlsson, Gustaf Robert, operasångare vid kgl operan i Stockholm, f. den 26 april 1841, † härst. d. 13 dec. (se sid.)

SVENSK MUSIKTIDNING 1889

utgifves efter samma plan som förut, med populärt innehåll samt försedd med ***porträtter, not-illustrationer*** och ***musikpremie*** af ***god, lätt utförbar*** musik. Pris 5 kronor för hel årgång (20 nummer), 25 öre pr lösnummer. Premien tillfaller endast prenumeranter. Prenumeration mottages å tidningens ***Expedition*** i Stockholm, ***Olofsgatan 1,*** hvarifrån den tillsändes prenumeranterna, samt hos hrr musik- och bokhandlare, eller å tidningskontoren; för landsorten ***hälst å posten.*** — Annonspriset är endast 10 öre petitraden med rabatt vid förnyad annonsering af minst 5 gånger. ***Presentkort*** å tidningen finnas att tillgå för årsprenumeration.

Frans Joh. Huss,
Redaktör och Utgifvare.

Till salu å denna tidnings Expedition, i Bok- och Musikhandeln:

Svensk Musiktidnings

Musikalbum

1888. — Pris 1 krona.

Innehållande: för Piano: *Auber:* **Andante**, *Adr. Dahl:* **Scherzo** och **Jultankar**, *Vict, Hollænder:* **Canzonetta**; **Hambopolska** (från Vestergötland) —; För sång: *Conr. Nordquist:* **Trubaduren**, romans för bariton; *John Jacobsson:* **Farväl**; *Ika:* **"Löft dit Hoved, du raske Gut!"** ord af Bj. Björnson.

Obs. *Aubers* »Andante» skrefs och tillegnades prins Oscar (vår nuv. konung vid ett hans besök i Paris-Konservatoriet.)

Hambopolskan, uppteckned från ett bondbröllop i Westergötland, har hittils ej varit tryckt och bekant.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.
Kongl. Myntet.

PRESENTKORT

å

SVENSK MUSIKTIDNING

tilhandahållas å tidningens Expedition, Olofsgatan 1, (1 tr. upp öfver gården) samt hos herr. Bok- och Musikhandlare. *Obs. Lämpliga till julklapp.*

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.
38 Regeringsgatan 38.
☞ **Flyglar, Tafflar** och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Violiner, Zittror, Strängar etc. och alla sorters Blåsinstrumenter, bäst och billigast, direkte från Instrument- och strängfabriken

Ernst Reinhard Voigt

Markneukirchen
(Sachsen).

Prislistor gratis och portofritt.

Undertecknad gifver fortfarande undervisning i

Sång, Dramatik och **Plastik**

om anmälan göres mellan kl. ***10—11*** f. m.
Sturegatan 24.

Signe Hebbe.

INNEHÅLL: Victor Dahlgren (med porträtt) — Musikbref från Tyskland af M. — Anmälan. — Musikpressen. — Från Scenen och Konsertsalen. — Från In- och Utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

STOCKHOLM, O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG 1888.